

KUUSAMO

Kohteen nimi: **Jokosniemi**

MJ-rekisteritunnus:

Määrittely: Saksalaisten tukikohta
(puolustusvarustukset / taistelukaivannot)

Peruskartta: 452211 Meskusvaara

Koko alueen keskikoordinaatit:
ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit N 7326300, E 595100, z = 265
Koordinaatit (YKJ): p = 7329365, i = 3595311

Kohde sijaitsee Kuusamon kirkolta noin 10 km pohjoisluoteeseen Oivanginjärven koillispuolelisen Palokankaan itäosassa olevan Jokosniemen alueella. Alueelta tavattiin useita nuoria rakenteita: neljä multapenkkaista rakennuksenpohjaa, yksi kiviperustainen rakennuksenpohja, kolme taistelukaivantoa, kivetty kuoppa sekä ainakin kymmenen kookasta rinteeseen kaivettua pitkänomaista kuoppaa, joiden lattiataso on rinteiden alapuolisen kentän tasalla ja joiden oviaukko avautuu tasaiselle kentälle. Kyseessä voivat olla varastot tai ajoneuvosuojat. Kuoppien keskimääräinen pituus on parikymmentä metriä ja leveys 6-8 metriä.

1) Kämpän pohja, multapenkka 6 x 6 m, vallit 1-1,5 metriä, sisäosa 3 x 3,5 metriä, pohja ympäröivää aluetta syvemmällä, suunta väli-ilmansuuntien mukainen

Koordinaatit (YKJ): p = 7329517, i = 3595369

2) Rinteeseen tehty kookas kaivanto

Koordinaatit (YKJ): p = 7329471, i = 3595160

3) Kaksi rinteeseen kaivettua kuoppaa, noin 20 metriä pitkiä ja 8-14 metriä leveitä, ajoaukko länteen

Koordinaatit (YKJ): p = 7329425, i = 3595115

4a) Rakennuksen/parakin pohja, noin 8 x 14 metriä oleva suorakaide, maaperustus, itä

Koordinaatit (YKJ): p = 7329408, i = 3595070

Tämän lounaispuolella 3 x 5 metriä oleva suorakaiteinen rakennuksenpohja, jonka sisällä kaksi kuoppaa, multapenkka

Koordinaatit (YKJ): p = 7329401, i = 3595047

Polveileva (siksak) taistelukaivanto rinteiden alaosassa, noin 10 metriä pitkä,

Koordinaatit (YKJ): p = 7329397, i = 3595048

5) Harjanteen laella kivetty suorakaiteinen kuoppa, jonka ala noin 1,5 x 1,5 metriä ja syvyys 70-80 cm. Tästä 10 metriä länteen taistelukaivanto (siksak), jonka pituus noin 20-25 metriä.

Koordinaatit (YKJ): p = 7329341, i = 3595049

6) Rakennuksen pohja, perustus noin 8 x 8 metriä, jonka pohjoislaidalla noin 2 metriä leveä tasainen kivipenkka

Koordinaatit (YKJ): p = 7329315, i = 3595150

7) Taistelukaivanto (loiva siksak) poikki kankaan / harjanteen, keskikohta kaakko-luode suunnassa

Koordinaatit (YKJ): p = 7329312, i = 3595203

8) Rinteeseen kaivattuja kookkaita kuoppia, pituus noin 20 metriä leveys noin 6 metriä (hieman eri kokoisia) oviaukot etelään/kaakkoon)

Koordinaatit (YKJ): p = 7329280, i = 3595227 (kaksihuoneinen)
 Koordinaatit (YKJ): p = 7329265, i = 3595203 (2 kaivantoa)

9) Rinteeseen kaivattuja kookkaita kuoppia, pituus noin 20 metriä leveys alle 10 metriä (hieman eri kokoisia) oviaukot pohjoiseen.

Koordinaatit (YKJ): p = 7329220, i = 3595168
 Koordinaatit (YKJ): p = 7329210, i = 3595183 (kaivettu harjanteen läpi)
 Koordinaatit (YKJ): p = 7329218, i = 3595196
 Koordinaatit (YKJ): p = 7329216, i = 3595208

10) Rakennuksen pohja, noin 6 x 6 metriä, multapenkka, jonka päällä ainakin 100-vuotias mänty. Kyseessä siis voisi olla saksalaisaika vanhempi rakennuksen pohja. Tämän itäpuolella on yksittäinen nuorehko maakuoppa. Molemmat sijaitsevat pienen kumpareen laella

Koordinaatit (YKJ): p = 7329224, i = 3595113

Alue tarkastettiin ainoastaan Jokosniemen kaava-alueen osalta ja on mahdollista, että myös kaava-alueen ulkopuolella on tukikohtaan kuuluvia rakenteita.

Kohteen muinaisjäännösstatusta ei ole tarkemmin määritetty.

Kohde tarkastettiin 14.9.2012 Jokoslahden ranta-asemakaavan arkeologisen selvityksen yhteydessä

Kuvat: PPM DG VH 7:2012:27:01-06

Oulussa 8.10.2012

 M.S.

Mika Sarkkinen
 tutkija
 Pohjois-Pohjanmaan museo

Kuusamo Jokosniemi
Saksalaistukikohta (Puolustusvarustukset / taistelukaivannot)

